C/2024/7270

5.12.2024

Povzetek Sklepa Komisije

z dne 17. maja 2023

o združljivosti koncentracije z notranjim trgom in delovanjem Sporazuma EGP

(Zadeva M.10438 – MOL / OMV SLOVENIJA)

(notificirano pod dokumentarno številko C(2023) 3183)

(Besedilo v angleškem jeziku je edino verodostojno)

(C/2024/7270)

Komisija je 17. maja 2023 *na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij* ([1]) *in zlasti člena 8(2) navedene uredbe sprejela sklep glede združitve. Različica celotnega sklepa, ki ni zaupna, je na voljo v angleščini na spletišču Generalnega direktorata za konkurenco na naslednjem naslovu: https://competition-cases.ec.europa.eu/search*

1. **STRANKI**

(1) MOL Hungarian Oil and Gas Plc. (v nadaljnjem besedilu: MOL ali priglasitelj) s sedežem na Madžarskem, je nadrejena družba skupine MOL Group, vertikalno integriranega konglomerata za nafto in plin, katerega glavne dejavnosti so: (i) iskanje, proizvodnja in rafiniranje surove nafte; (ii) distribucija rafiniranih naftnih proizvodov na veleprodajni in maloprodajni ravni; (iii) proizvodnja in prodaja petrokemičnih izdelkov; (iv) iskanje in izkoriščanje zemeljskega plina; in (v) prenos zemeljskega plina na Madžarskem. V Sloveniji podjetje MOL Group upravlja mrežo 53 bencinskih črpalk pod blagovnima znamkama MOL in INA, dejavno pa je tudi na področju veleprodaje motornih goriv, bitumna, kurilnega olja, utekočinjenega naftnega plina in maziv. MOL je prek svoje hčerinske družbe INA prisoten tudi na številnih maloprodajnih in veleprodajnih trgih na Hrvaškem, kot so dobava pogonskih goriv (dizelsko gorivo in bencin), AdBlue, kurilnega olja ali bitumna.

(2) OMV SLOVENIJA, trgovina z nafto in naftnimi derivati, d.o.o. (v nadaljnjem besedilu: OMV Slovenija ali ciljno podjetje), s sedežem v Sloveniji, upravlja 119 bencinskih servisov v Sloveniji pod blagovnimi znamkami OMV, OMV Viva, Diskont, Avanti in EuroTruck, aktiven pa je tudi na področju veleprodaje motornih goriv, kurilnega olja in bitumna. OMV Slovenija prav tako izvaja prodajo bencina franko rafinerija, ki je izvzeta iz obsega transakcije in bo ostala v skupini OMV Group. Na Hrvaškem ima OMV Slovenija zelo omejene dejavnosti na področju veleprodaje motornih goriv, kurilnega olja in težkega kurilnega olja.

2. **TRANSAKCIJA**

(3) Komisija je 13. maja 2022 prejela priglasitev predlagane koncentracije v skladu s členom 3(1), točka (b), Uredbe (ES) št. 139/2004 (v nadaljnjem besedilu: uredba o združitvah), s katero namerava MOL od OMV Group pridobiti izključni nadzor nad OMV SLOVENIJA (v nadaljnjem besedilu: transakcija). Podjetji MOL in OMV Slovenija sta skupaj imenovani „stranki“.

(4) Komisija je 22. junija 2022 na podlagi začetne tržne raziskave resno dvomila o združljivosti transakcije z notranjim trgom in delovanjem Sporazuma EGP ter je sprejela sklep o začetku postopka v skladu s členom 6(1)(c) uredbe o združitvah (v nadaljnjem besedilu: sklep na podlagi člena 6(1), točka (c)). Natančneje, Komisija je izrazila pomisleke v zvezi z maloprodajnim trgom motornih goriv v Sloveniji med podjetji in potrošniki na bencinskih servisih zunaj avtocest (ali glede na posebnosti slovenskega trga, na bencinskih servisih zunaj omrežja DARS) ([2]). Poleg tega Komisija ni mogla izključiti resnih dvomov v zvezi z maloprodajnim trgom motornega goriva med podjetji (B2B) v Sloveniji in v zvezi z veleprodajo bencina in dizelskega goriva (franko rafinerije in grosistična dobava) v Sloveniji.

([1]) UL L 24, 29.1.2004, str. 1.

([2]) Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji (DARS) je družba v državni lasti, ki vzdržuje vse avtoceste in hitre ceste v Sloveniji ter dodeljuje koncesije upravljavcem bencinskih črpalk.

(5) Komisija je 15. julija 2022 sprejela dva sklepa na podlagi člena 11(3) uredbe o združitvah, v skladu s katerima morata stranki posredovati vse informacije, za katere je Komisija zaprosila v različnih zahtevah, ki jih je poslala strankama. Zaradi teh sklepov je bil na podlagi člena 9(1) Uredbe Komisije (ES) št. 802/2004 zadržan rok iz člena 10(3) uredbe o združitvah ([3]).

(6) Priglasitelj je 17. marca 2023 uradno predložil zaveze in preostale zahtevane informacije, s čimer se je končalo začasno zadržanje roka, ki je začel ponovno teči 20. marca 2023. Komisija je začela izvajati tržni preizkus predloženih zavez. Na podlagi rezultatov tržnega preizkusa in ocene zavez je Komisija sklenila, da revidirane zaveze odpravljajo pomisleke Komisije glede konkurence, ki izhajajo iz predlagane transakcije.

3. **POVZETEK**

(7) Komisija je izrazila pomisleke glede konkurence glede združljivosti z notranjim trgom v zvezi z maloprodajo motornih goriv v Sloveniji med podjetji in potrošniki (B2C) na bencinskih servisih zunaj omrežja DARS.

(8) Na podlagi rezultatov tržnega preizkusa in ocene zavez zaveze odpravljajo pomisleke Komisije glede konkurence, ki izhajajo iz predlagane transakcije.

(9) Zato se sklep o odobritvi v skladu s členom 8(2) Uredbe o združitvah predlaga za sprejetje.

4. **UPOŠTEVNI PROIZVODNI TRGI**

(10) Komisija je v sklepu ugotovila, da transakcija vpliva na naslednje horizontalno prizadete trge:

(a) maloprodajo dizelskega goriva in bencina v Sloveniji;

(b) maloprodajo kurilnega olja v Sloveniji;

(c) veleprodajo bitumna v Sloveniji;

(d) maloprodajo motornih goriv v Sloveniji;

(e) maloprodajo AdBlue v Sloveniji;

(f) maloprodajo dizelskega goriva in bencina na Hrvaškem;

(g) grosistično prodajo kurilnega olja na Hrvaškem in

(h) grosistično prodajo težkega kurilnega olja na Hrvaškem.

(11) Poleg tega transakcija vpliva na vertikalno prizadete trge, predvsem kar zadeva povezave med naslednjimi trgi:

(a) prodaja dizelskega goriva in bencina franko rafinerija (nabavni trg) in grosistična prodaja dizelskega goriva in bencina (prodajni trg) v Sloveniji; ter

(b) veleprodaja dizelskega goriva in bencina (franko rafinerija in grosistična prodaja) (nabavni trg) in veleprodaja dizelskega goriva in bencina (prodajni trg) v Sloveniji.

5. **PRESOJA Z VIDIKA PRAVIL KONKURENCE**

(12) V tem oddelku se obravnava trg, na katerem bi po mnenju Komisije transakcija lahko bistveno ovirala učinkovito konkurenco, tj. trg za maloprodajo motornih goriv na trgu za maloprodajo motornih goriv med podjetji in potrošniki na bencinskih servisih zunaj omrežja DARS v Sloveniji.

([3]) Uredba Komisije (ES) št. 802/2004 z dne 7. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 o nadzoru koncentracij podjetij (UL L 133, 30.4.2004, str. 1).

5.1.1 *Horizontalni neusklajeni učinki na trg za maloprodajo motornih goriv med podjetji in potrošniki na bencinskih servisih zunaj omrežja DARS v Sloveniji*

(13) Transakcija, kot je bila prvotno priglašena, bi lahko bistveno ovirala učinkovito konkurenco na trgu za maloprodajo goriva na bencinskih servisih zunaj omrežja DARS med podjetji in potrošniki iz naslednjih razlogov:

(a) stranki bosta imeli skupaj visoke tržne deleže na nacionalni ravni ([40–50 %] po obsegu), na lokalni ravni pa 85 problematičnih zalednih območij, kjer (i) bi bil skupni tržni delež strank višji od [40–50 %] in (ii) bi se skupni tržni delež strank po transakciji povečal za več kot 5 odstotnih točk;

(b) stranki sta tesni konkurentki v Sloveniji, Petrol pa je edini akter, ki tako tesno konkurira. Zlasti se omrežja strank v veliki meri prekrivata, stranki ponujata podobne storitve in delujeta pod blagovnimi znamkami, ki so na trgu dobro znane;

(c) transakcija bi s trga odstranila pomembno konkurenčno silo. MOL je dinamičen akter, ki ponuja nove proizvode in storitve, v zadnjih letih je prenovil vse svoje servise, znatno je razširil svojo mrežo z organsko in neorgansko rastjo ter močno povečal seznanjenost z blagovno znamko;

(d) Petrol, ki bo ostal glavni akter, bo verjetno imel koristi od vsakega zvišanja cen novega subjekta in bi zato imel manjšo spodbudo za konkuriranje v primerjavi s stanjem brez transakcije. Preostali manjši akterji ne predstavljajo pomembnih konkurenčnih pritiskov;

(e) obstajajo znatne ovire za vstop in širitev, odjemalci v prodaji med podjetji in potrošniki pa sprejemajo cene brez izravnalne moči.

5.1.2 *Horizontalni usklajeni učinki na slovenski trg za maloprodajo motornih goriv med podjetji in potrošniki na bencinskih servisih zunaj omrežja DARS*

(14) Komisija meni, da lahko transakcija povzroči horizontalne usklajene učinke na slovenski trg za maloprodajo motornih goriv med podjetji in potrošniki na bencinskih servisih zunaj omrežja DARS.

(15) Kar zadeva zmožnost doseganja dogovora o pogojih usklajevanja, številne pretekle in tekoče preiskave v EGP kažejo, da je trg za maloprodajo pogonskih goriv dovzeten za usklajevanje, predvsem zaradi homogene narave goriv in preglednosti trga. Te značilnosti trga so tipične tudi za slovenski trg, ki je poleg tega še posebej koncentriran. Ravni povpraševanja in ponudbe v Sloveniji sta bili skozi čas razmeroma stabilni, trg pa je zelo pregleden, kar pomeni, da so cene objavljene na posebni spletni strani vlade, imenovani „Goriva“, in so vsem udeležencem na trgu znane skoraj v realnem času.

(16) Kar zadeva trajnostnost usklajevanja, visoka preglednost trga daje prednost spremljanju odstopanj cen od umetno visokih cen, ki so posledica usklajevanja. Iz istih razlogov je mogoče zlahka odkriti odstopanja od ravni cen, ki so posledica morebitnega usklajevanja, povračilni ukrepi pa bi lahko bili takojšnji.

(17) Kar se tiče reakcije zunanjih konkurentov dejanski in potencialni konkurenti ne bi mogli ogroziti strategij usklajevanja zaradi pomanjkanja pomembne prisotnosti na trgu in velikih ovir za vstop na trg.

(18) Nazadnje, transakcija bi vplivala na spodbude za usklajevanje novega subjekta, saj bo trg postal še bolj koncentriran. Prehod s treh na dva pomembna akterja pomeni, da bi bilo spremljanje konkurence lažje. Poleg tega bi se spodbude družbe MOL za krepitev konkurence po transakciji verjetno zmanjšale, saj bo družba MOL postala veliko večja. Tržna deleža novega subjekta in Petrola na nacionalni ravni bi postala tudi veliko bolj simetrična, zaradi česar bi bilo usklajevanje verjetnejše in uspešnejše.

6. **ZAVEZE**

(19) Da bi bila transakcija združljiva z notranjim trgom, se je družba MOL zavezala, da bo družbi Shell Adria d. o. o. (v nadaljnjem besedilu: kupec) odprodala nacionalno maloprodajno mrežo 39 bencinskih servisov v Sloveniji, ki trenutno deluje kot del omrežij bencinskih servisov strank (20 postaj MOL in 19 postaj OMV) (v nadaljnjem besedilu: odsvojena dejavnost oziroma zaveze).

(20) Komisija ugotavlja, da glede na zaveze, ki sta jih predložili stranki, priglašena koncentracija ne bo bistveno ovirala učinkovite konkurence na trgu za maloprodajo goriva na bencinskih servisih zunaj omrežja DARS med podjetji in potrošniki zaradi enostranskih neusklajenih ali usklajenih učinkov.

(21) V zvezi z neusklajenimi učinki podjetji zagotavljata, da na nobenem od 85 problematičnih področij, ki jih je opredelila Komisija, nista kumulativno izpolnjena naslednja pogoja: (i) delež strank presega 40 % in (ii) skupni delež strank se bo po transakciji povečal za več kot 5 odstotnih točk. Poleg tega bosta podjetji ustvarili pomembnega tretjega akterja na nacionalnem trgu v Sloveniji, ki bo deloval kot močna konkurenčna sila, ki bo sposobna izvajati konkurenčni pritisk na novi subjekt: kupec bo nadomestil vlogo družbe MOL kot tretje konkurenčne sile na trgu.

(22) Kar se tiče usklajenih učinkov, se tveganje usklajevanja po transakciji ne bo povečalo: podobno kot MOL pred transakcijo bo kupec deloval kot zunanja konkurenčna sila, ki bo lahko ovirala morebitno usklajevanje med Petrolom in MOL.

(23) Rezultati tržnega preizkusa so bili pozitivni za zaveze, ki jih je predložila družba MOL, kar potrjuje, da (i) je predlagani ukrep primeren za odpravo pomislekov glede konkurence, ki jih je ugotovila Komisija, (ii) da bi bil kupec z odsvojeno dejavnostjo resen akter, (iii) da je odsvojena dejavnost sposobna preživeti in (iv) da so sredstva, vključena v sveženj ukrepov za odpravo pomanjkljivosti, ustrezna po obsegu.

7. **ZAKLJUČEK**

(24) Iz zgoraj navedenih razlogov se s tem sklepom ugotavlja, da ob upoštevanju popolnega izpolnjevanja danih zavez predlagana koncentracija ne bo znatno ovirala učinkovite konkurence na notranjem trgu ali na njegovem znatnem delu.

(25) Zato bi bilo treba koncentracijo razglasiti za združljivo z notranjim trgom in delovanjem Sporazuma EGP v skladu s členom 2(2) in členom 8(2) uredbe o združitvah ter členom 57 Sporazuma EGP.